

Regjeringen er sammensatt av representanter for Høyre, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre. Disse partier har 74 representanter på Stortinget. På det nåværende tidspunkt er det neppe mulig å få dannet en regjering med et bredere parlamentarisk grunnlag. *(X) (Lihard)*

Regjeringen er klar over at den *(Lihard)* ikke kan regne med fast parlamentarisk støtte fra et flertall i Stortinget. Dette er imidlertid ikke noe nytt i norsk parlamentarisme. I så måte står Regjeringen i samme stilling som en rekke tidligere norske regjeringer, (blant annet regjeringen Nygaardsvold fra 1935 til 1940 og regjeringen Gerhardsen i årene 1961 - 1963.)

Vi lever i et samfunn i utvikling og vekst, preget av levende idémessige brytninger ^{av} og spenningsforhold mellom kryssende interesser. Disse brytninger og motsetninger vil også naturlig avspeile seg i Stortingets sammensetning og gjerning. Det vil alltid være en oppgave for Storting og regjering å søke å forene disse motsetninger til en politikk til gagn for hele folket. I særlig grad vil dette være tilfelle i en situasjon som den vi nå har, hvor ingen enkelt

-2-

partigruppe kan gjennomføre sine synsmåter fullt ut.

Ved det program Regjeringen nå legger fram, har den søkt å trekke opp en naturlig ramme for en slik politikk.

++++

Den politikk som føres i vårt land, må til enhver tid være fast forankret i kristne grunnverdier, i våre kulturelle og nasjonale tradisjoner og i våre demokratiske institusjoner.

Regjeringen vil føre sin utenriks- og forsvarspolitik innen den ramme av rettigheter og plikter som er trukket opp ved vår tilslutning til De forente nasjoner, til Atlanterhavspakten og til internasjonale økonomiske organisasjoner. Regjeringen vil legge avgjørende vekt på å bevare den brede enighet som har preget vår politikk på dette område i hele etterkrigstiden. Innenfor denne ramme vil ^{den} Regjeringen arbeide aktivt for fred, gjensidig og kontrollert nedrustning og internasjonal avspenning. Regjeringen vil legge fram proposisjon om at Norge skal slutte seg til avtalen om stans av prøvene med kjernefysiske våpen. Regjeringen ser denne avtale som et ledd i utviklingen mot en bedre og bredere mellomfolkelig forståelse.

N

28
 Det står fremt
 større antall
 vedgere bare de
 4 regjeringsfor-
 tiler, men det
 har stått bare
 noen annen
 regjering i sin
 historie.

Regjeringen vil arbeide aktivt for å bidra til friere verdenshandel og raskere økonomisk vekst gjennom internasjonale tiltak til reduksjon av toll og handelsrestriksjoner. ^{Blir} Regjeringen vil også legge stor vekt på arbeidet for en friere internasjonal skipsfart.

Regjeringen vil gå inn for at Norge skal ta sin del av byrdene for å hjelpe utviklingslandene fram til bedre økonomiske og sosiale kår. Gjennom de internasjonale organisasjoner vi er medlem av, vil ~~Regjeringen~~ ^{den} bidra til å motvirke alle former for rasediskriminering.

(utnyttelsen av Regjeringen vil ~~gå inn for~~ ^{søke å gjennomføre} en samordning og intensivering av de norske interesser på Svalbard, slik at Norges rettigheter kan trygges på lang sikt.

vil bli lagt ~~Regjeringen vil legge~~ hovedretningslinjene i St.meld. nr. 84/1962-63 til grunn for Forsvarets utforming og virksomhet. Den vil søke å finne fram til praktiske løsninger som drar fordel av vårt lands natur og egenart.

Den vil bli lagt ~~Regjeringen vil legge~~ fram forslag med sikte på å sikre Forsvaret det nødvendige personell, herunder det antall vervede som redusert tjenestetid og endret øvingsordning betinger.

(Regjeringen vil nøye overvåke at Forsvarets virksomhet preges av streng økonomisering med midlene.

Regjeringen vil søke å bedre arbeidsvilkårene for Kirken og for de kristelige organisasjoner. Omsetningsavgiften på kirkebygg vil bli foreslått opphevet. Arbeidet med å regulere menighetsgrensene og med å dele de større menigheter vil bli påskyndet, med sikte på å oppnå mer effektiv betjening av menighetene.

Regjeringen vil lette kommunenes, særlig de økonomisk svake kommuners arbeid med reising av nye skolehus, og påskynde utbyggingen av den ni-årige skole. ~~Regjeringen vil fremme~~ ^{den} forslag om å øke tallet på lærerskoleklasser, og vil overveie særlige tiltak for å avhjelpe lærermangelen i utkantstrøkene og den fådelte skole.

Tallet på elevklasser i specialscolene vil bli økt.

Den vil bli lagt ~~Regjeringen vil legge~~ særlig vekt på å få en bedre geografisk dekning for mulighetene til gymnasutdannelse.

Spørsmålet om fast tilskuddsordning for de private skoler vil bli tatt opp.

Regjeringen vil styrke yrkesopplæringen og øke tallet på elevklasser. Det vil bli oppnevnt en komité til å utrede spørsmålet om utdanning av lærere for yrkesskolene.

Under utbyggingen av våre universiteter og høyskoler vil det bli lagt vekt på å styrke dem også som forskningsinstitusjoner. Spørsmålet om fri eller begrenset adgang til universiteter og høyskoler vil bli utredet i sin fulle sammenheng.

Regjeringen vil øke tempoet i utbyggingen av student- og elevboliger, og bygge stipendordningen videre ut.

Fjernsynsnett, særlig i Nord-Norge, skal utbygges raskt.

Det har vært alminnelig enighet om utviklingen av vårt sosiale trygdesystem, og Regjeringen vil føre dette videre blant annet med forslag om pensjonsordning for enker og enslige. Regjeringen vil spesielt ta sikte på å øke satsene for alders- og uføretrygden, som et bidrag til en effektiv folkepensjonering, som må komme snarest mulig. Det er fortsatt en viktig oppgave å samordne trygdene i en folketrygd.

Regjeringen vil foreslå hjelpetiltak for trengende, vordende mødre, og vil støtte samarbeidet mellom offentlige og private institusjoner til fremme av sosiale formål som for eksempel familierådgivning, bistand til alkoholrammede og åndssvakesaken.

Barne- og ungdomsvernet er en påtrengende oppgave som Regjeringen vil vie stor oppmerksomhet. Barnevernsnemndene må skaffes anbringelsesmuligheter for barn og ungdom med tilpassings-

vansker. Det vil bli opprettet et sentral instans som skal være nemndene behjelpelig med å finne den beste løsningen på de vanskelige spørsmål som melder seg i dette arbeid. Regjeringen vil treffe tiltak med sikte på å bekjempe ungdomskriminaliteten, og vil, blant annet på grunnlag av straffelovrådets innstilling, fremme forslag om endringer i det strafferettslige reaksjonssystem overfor unge lovbrytere.

Regjeringen ser det som et ledende prinsipp for all sin næringspolitikk innen alle yrkesområder, at ingen enkelt gruppe av yrkesutøvere eller arbeidstakere skal bli liggende etter i velstandsutviklingen.

Målet for Regjeringens landbrukspolitikk vil være å legge forholdene til rette for den best mulige økonomiske utnyttelse av produksjonsevnen i jord- og skogbruk, i den hensikt å trygge landbruket som næring, opprettholde bosettingen på bygdene og ta vare på landbrukets produksjonsreserve for å sikre landets ernæringsberedskap. De små bruks betydning vil bli viet særlig oppmerksomhet.

Yrkesutøvere som driver rimelig rasjonelt jord- og skogbruk, må få økt sin inntekt opp til det vanlige inntektsnivå i landet. Arbeidet med rasjonalisering av driften i jord- og skogbruk vil bli tillagt større vekt enn før, og skogplanting og kulturarbeider i skogen vil bli stimulert ytterligere. Forskning, fagopplæring og veiledningstjeneste vil bli intensivert. Kredittforholdene i landbruksnæringen vil bli bedret. Det vil bli lagt særlig vekt på arbeidet for å stabilisere prisene på jordbruksvarer, også i forhold til utlandet.

En detaljert gjennomgåelse av mål og virkemidler vil bli gitt i en særskilt melding til Stortinget om retningslinjer for jordbrukspolitikken. Stortinget vil dessuten få en melding om statsskogenes sammensetning og disponering. I denne melding vil spørsmålet om salg og kjøp av statsskog bli drøftet.

Regjeringens fiskeripolitikk vil ha som mål å fremme ekspansjon og rasjonell utbygging innen fiske, tilvirkning og omsetning. Ved å stimulere en formålstjenlig strukturendring vil en skaffe fiskerne høyere inntekter og sikrere sysselsetting. For industrien vil dette gi mulighet til en bedre utnyttelse av anleggenes kapasitet, og dette vil åpne flere arbeidsplasser på land.

De hevdvundne fiskerier, og tilvirkning og salg av de tradisjonelle produkter må rasjonaliseres. Bankfisket og fisket på nære havområder må stimuleres, og vi må søke å vinne erfaringer med større fartøyer og industrialisert fiske. Støtten til næringen vil bli basert på et bedre utarbeidet grunnlag, med en klar målsetting. Aktive fiskere bør i størst mulig utstrekning ha eiendomsretten til fiskefartøyene, og ekstra hjelp til dette må ytes i særlige tilfeller.

Regjeringen vil se hele næringen som en samlet enhet, og vil søke å fremme et nærmere organisert samarbeid mellom organisasjonene på fisker- og kjøpersiden. De forskjellige former for organisert omsetning vil bli søkt rasjonalisert. Det vil bli utarbeidet et lands- og distriktsplan for tilvirkeranlegg, og fiskersamvirket skal gis anledning til å delta i utbyggingen.

Regjeringen vil legge spesiell vekt på fiskeriforskning og praktiske fiskeriforsøk.

Regjeringen vil legge fram forslag om organisasjonsformen for statselskaper. I den sammenheng vil en også drøfte regler for hvordan de som er ansatt ved statselskaper og statsbedrifter bør gis mulighet til å øve innflytelse på bedriftens ledelse.

Regjeringen vil videre ta opp til ny vurdering en praksis som har vært fulgt i atskillig utstrekning, nemlig/embets- og tjenestemenn ved sentraladministrasjonen har vært oppnevnt som medlem av styrer m.v. ved statens forskjellige foretakender, og derved har vært pålagt et spesielt medansvar for driften av disse. Det synes klart at denne praksis i visse tilfeller har stillet enkelte embets- og tjenestemenn overfor vanskelige plikt-kollisjoner, og praksis bør derfor revideres for å unngå dette. Spesielt må en ta sikte på å unngå at der oppstår sammenblanding av utøvende og kontrollerende myndighet. Regjeringen vil overveie å utarbeide faste regler for dette.

Regjeringen regner med at det vil bli nødvendig

å foreslå ytterligere etterbevilgninger for å fullføre utbyggingen av Koksverket i Mo i Rana, idet de kalkyler som ble lagt fram som grunnlag for tidligere etterbevilgninger ikke synes å ha vært tilstrekkelige. Regjeringen arbeider med å gjennomføre en realistisk vurdering av stillingen, og regner med at der i nær framtid vil kunne legges fram en proposisjon omsaken. Regjeringen vil også søke å gjennomføre en liknende vurdering av visse problemer og vanskeligheter som enkelte andre statsbedrifter synes å være stillet overfor, og vil senere komme tilbake til dette.

Den utvikling vårt land nå står oppe i, stiller stadig sterkere krav til våre samferdselsmidler og vårt samferdselsnett. Regjeringen vil i sin samferdselspolitikk ta de praktiske og økonomiske konsekvenser av dette. Det gjelder trafikken på land, til sjøs og i luften, og det gjelder utbygging og modernisering av postvesen og telekommunikasjoner.

Når det gjelder utbyggingen av vårt veinett, vil Regjeringen på den ene side styrke ^{det sentrale} planleggingsarbeidet, mens den på den annen side i større utstrekning vil fordele

arbeidet med anleggene gjennom entrepriser. Utbyggingen av veinettet må også bevisst ta sikte på å fremme en gunstig bosettingsstruktur.

Regjeringen vil legge vekt på å løse de trafikkproblemer som overgangen fra sjø- til landtrafikk har skapt. Veier som skal knytte de nye kommunale enheter sammen skal ha høy prioritet. Likeledes vil innfartsveiene til de større byer bli viet spesiell oppmerksomhet.

Utbyggingen av innenlandske flyplasser vil fortsette, og det vil bli arbeidet for å etablere en effektiv tilbringertjeneste såvel med mindre fly som med andre trafikkmidler.

Telefonmangelen må søkes avvirket ved en planmessig og forsert utbygging av telefonnettet.

Arbeidet med å rasjonalisere og effektivisere de etater som hører under Samferdselsdepartementet vil bli påskyndet.

Regjeringen vil legge stor vekt på å føre loven om fylkeskommuner ut i livet på en mest mulig friksjonsfri

måte. De bykommuner som får den største økonomiske belastning ved omordningen av fylkeskommunene, vil i en overgangstid få stønad fra staten. Regjeringen vil nøye følge virkningene av de skatteutjammende tiltak Stortinget har vedtatt, og arbeide for en rimelig utjamning av skatetrykket mellom kommunene.

Regjeringen vil legge forholdene til rette for bygging av ^{ca.} 30.000 nye boliger i 1964.

Boligpolitikken vil bli tatt opp til ny vurdering på grunnlag av den ventede innstilling fra boligkomiteen av 1962. Det må være et av målene for boligpolitikken at flest mulig av dem som ønsker det, kan få egen bolig på egen grunn.

Den alminnelige trivsel i framtidens norske samfunn vil blant annet bero på om alle grupper av vårt folk kan få mulighet til å bruke og nyte de naturherligheter som vårt land er så rikt på. Regjeringen ser det derfor som en viktig samfunnsoppgave at der gjennomføres sikring og fredning av tilstrekkelige friarealer. Der må også gjennomføres en fornuftig regulering av de betydelige arealer som etterhånden tas i bruk til hyttebebyggelse.

Arbeidet med disse spørsmål kan gjennomføres slik at det samtidig tjener fjellbygdenes interesser og bidrar til å løse deres særlige problemer.

Regjeringen vil legge stor vekt på utbyggingen av næringslivet i distriktene. Dette arbeid vil vanskelig kunne lykkes uten at man satser på privat initiativ og innsatsvilje, men det er også nødvendig at staten bidrar så meget som mulig ved grunnlagsinvesteringer, ved å lette kapitaltilgangen til kapitalfattige områder, ved å bygge ut teknisk og økonomisk veiledningstjeneste, og på annen måte. Distriktenes Utbyggingsfond må få så sterke virkemidler at det kan spille en viktig rolle i dette arbeid. Regjeringen vil i denne forbindelse legge vekt på et grundig utrednings- og planleggingsarbeid.

Det er enighet mellom alle politiske partier om at den økonomiske politikk må ta sikte på full sysselsetting og raskest mulig vekst i alle deler av landet.

Det vil bli lagt vekt på særlige tiltak for å holde den sesongsmessige arbeidsledighet nede. Regjeringen vil utrede sysselsettingsspørsmålet for de eldre.

Regjeringen er utnevnt etter at statsskatten for personlige skattydere i 1964 er vedtatt av Stortinget, og

etter at en stor del av arbeidet med budsjettet for 1964 er sluttført. Etter den oversikt Regjeringen har i dag, blir den første oppgave å begrense behovet for nye avgiftsforhøyelser mest mulig. Etter forslag fra representanter for de fire partier som er med i Regjeringen er det vedtatt en øking av skattefradragene i statsskatten fra og med 1964. Det er Regjeringens siktepunkt, på bakgrunn av ~~de pågående~~ ^{forslag om} utredninger av personbeskatningen, ^{som må} å legge fram for Stortinget ^{for} framtidige skattelettelse som ~~ytterligere~~ ^{gjør} letter økonomien for familier og for skattydere med lave inntekter, og som samtidig stimulerer produksjonen. Regjeringen vil gjennom forslag om endringer i bedriftsbeskatningen søke å styrke bedriftenes konkurransevne. Særlig vil Regjeringen legge vekt på å nå fram til skattemessig likestilling mellom mindre og større bedrifter.

Regjeringen vil foreslå tiltak for å legge forholdene bedre til rette for den frivillige, private sparing.

Underskuddet på betalingsbalansen overfor utlandet gjør det særlig viktig å sikre størst mulig stabilitet i prisnivået. Et stabilt prisnivå er av vesentlig betydning både sosialt og økonomisk, og særlig når det gjelder å øke eksporten

sterkere enn importen. Prisutviklingen avhenger ~~av~~ av statsmyndighetenes økonomiske politikk og av den linje organisasjonene i arbeids- og næringslivet følger, særlig under de store pris- og lønnsoppgjør.

-15-

På denne bakgrunn vil Regjeringen arbeide for at de forskjellige lønns- og prisavtaler kan behandles i sammenheng. Det er også av grunnleggende betydning at pris- og lønsspørsmålene blir behandlet ut fra realistiske vurderinger av hvor raskt det er mulig å heve levestandarden. Regjeringen vil søke det best mulige samarbeid med partene i arbeids- og næringslivet om disse spørsmål.

I den foreliggende situasjon vil Regjeringen arbeide for at det kan slutes en kredittavtale med de private kredittinstitusjoner, ~~se~~ ^{og} bidra til å sikre den økonomiske stabilitet.

+++++

Vårt ~~noe~~ samfunn står i dag foran en utvikling som på få år og årtier kan komme til å føre med seg større ytre forandringer enn noen annen tilsvarende periode i vår historie. Der åpner seg perspektiver for en framtid som gir rike muligheter, men som også kan stille oss overfor store vansker. På alle områder av samfunnslivet kan vi komme til å møte nye problemer av ny og ukjent størrelses-

orden. Også våre statsmyndigheter vil bli stillet overfor oppgaver og avgjørelser av vesentlig betydning for vår framtid. Nye oppgaver krever nye løsninger, og det ~~kan~~^{vil} bli nødvendig å føre en ~~politikk~~^{innsats} og fordomsfri politikk som vurderer dagens problemer i sammenheng med langsiktige perspektiver. Slik den parlamentariske situasjon er hos oss i dag, kan intet enkelt parti bestemme eller prege denne politikk alene. Ingen sak og ingen oppgave kan løses uten en eller annen form for samarbeid, basert på gjensidig tilnærming mellom de synsmåter som brytes mot hverandre.

Regjeringen har bevisst formet sitt program i samsvar med dette. Regjeringen mener at dette program danner et godt grunnlag for en politikk som aktivt og målbevisst går inn for å utnytte dagens og framtidens rike muligheter til gagn for alle grupper innen vårt folk.